

SAMFUNDET S:T ERIKS VERKSAMHET UNDER ÅR 2018

Samfundet S:t Erik är en ideell förening vars uppgift enligt stadgarna är

- att sprida kännedom om Stockholms historia
- att väcka intresse för bevarande av stadens från historisk, topografisk, konstnärlig eller kulturell synpunkt värdefulla kultur- och naturminnesmärken samt
- att verka för tillgodoseende av historiska, estetiska och konstnärliga krav vid stadens omdaning och utveckling.

Samfundet är en medlemsbaserad och oberoende organisation. Förenande för samfundets medlemmar är intresset för Stockholm och Stockholms historia samt viljan att vara med och påverka stadens omdaning och utveckling. Mer att läsa om Samfundet S:t Erik och dess verksamhet finns på hemsidan www.samfundetsterik.se.

Konung Carl XVI Gustaf är sedan 1974 Samfundet S:t Eriks Höge beskyddare.

Vänförening

Samfundet S:t Erik har sedan Stadsmuseet i Stockholms tillblivelse 1937 fungerat som dess vänförening. Sedan 1984 respektive 1986 är samfundet Stadsmuseet i Stockholm och Medeltidsmuseets vänförening även genom kommunalt beslut.

Modellen av kv Cepheus så som det såg ut 1937 och som samfundet lät göra till sitt 100-årsjubileum överlämnades i 75-årsgåva till Stadsmuseet. Modellen kommer att finnas i samfundets lokal i Gamla stan till och med utgången av 2020.

Årsmötet 2018

Samfundet S:t Eriks årsmöte ägde rum tisdagen den 10 april 2018 i Börshuset, Stora Börssalen, Gamla Stan. Cirka 120 personer, samfundets medlemmar, funktionärer och inbjudna gäster, var närvarande vid årsmötet.

Till ordförande omvaldes fil dr Monica Andersson. Till ordinarie ledamöter omvaldes advokat Per Björkman, arkitekt Laila Reppen samt nyvaldes bebyggelseantikvarie Sebastian Ulvsgård samtliga för en tid av två år. Till suppleanter omvaldes arkitekt Victor Edman för en tid av två år. Den andra suppleantplatsen lämnades tillvidare vakant i väntan på offentliggörande av Stockholms universitets beslut om professur i Stockolmshistoria.

Till ordinarie revisorer nyvaldes auktoriserade revisorn Pernilla Varverud och konstvetare Hedvig Schönback. Till revisorssuppleanter omvaldes auktoriserade revisorn Stefan Hultstrand och byggnadsantikvarie Stephan Fickler, samtliga för en tid av ett år.

Till valberedning omvaldes byggnadsantikvarie Kersti Lilja, ordförande och nyvaldes arkitekt Ulf Agnér och byggnadsantikvarie och arkeolog Lisa Johansson Sarban, samtliga för en tid av ett år.

Årsmötet beslutade att medlemsavgiften för 2019 förblir oförändrad för enskild medlem och familjemedlem med 250 kronor respektive 100 kronor samt att avgiften för ständig fysisk medlem förblir oförändrad med 5 000 kronor.

En inkommen motion avseende konditionen på den minnestavla av sten som sitter på det s k Monteliushuset behandlades. Motionären föreslog att samfundets styrelse ser till att minnestavlans blir renoverad. Styrelsens svarade att minnestavlans inte är i samfundets ägo, men att styrelsen uppmärksammar fastighetsägaren om minnestavlans behov av renovering.

Vid årsmötet valdes f d överläkare Fredrik von Feilitzen till hedersledamot i Samfundet S:t Erik. von Feilitzen blev medlem i samfundet redan 1960 och har sedan 1972 ingått i dess styrelse.

Efter årsmötet berättade Kenneth Svensson, chefsarkeolog på Arkeologikonsult om senaste nytt från grävningarna på Slussen. Därefter berättade Ann Katrin Pihl Atmer, fil dr och docent, om Stadshusets tillkomst.

Anslag

Under året har 24 ansökningar om anslag inkommit till samfundet för behandling. De flesta har avsett tryckbidrag till doktorsavhandlingar och publikationer om Stockholm i skilda genrer. Några av ansökningarna lämnades vidare till samfundets stiftelser för hantering. Där det är möjligt presenterar författaren/anslagsmottagaren sitt projekt för samfundets medlemmar till exempel i form av föredrag.

Året anslag från samfundet uppgick till 380 000 kronor, bilaga 1. I anslagssumman ingår även de priser som utdelas av samfundet.

Ansökningarna har beretts av Susanne Ingo, Laila Reppen och Sebastian Ulvsgård inför beslut i samfundets styrelse. Anslagen fördelades vid två tillfällen hösten 2018.

Stipendium ur Stiftelsen Höjerings Bokförlag för Stockholmiana

Ur Stiftelsen Höjerings Bokförlag för Stockholmiana tilldelades en redaktionskommitté genom Carl Hansson ett stipendium om 40 000 kronor för produktion av *Boken om A-huset Arkitekturskolan på Östermalm*.

Anslag ur Stiftelsen Axel Hirsch fond

Ur Stiftelsen Axel Hirschs fond tilldelades Ann-Marie Hansson och Uaininn O'Meadhra ett tryckbidrag om 40 000 kronor till boken *Växternas Stockholm: fossila växtrester och skriftliga källor berättar*.

Samfundet S:t Eriks belöningsplakett och pris

Vid årsmötet utdelades Samfundet S:t Eriks belöningsplakett och pris om 50 000 kronor till f d överläkare Fredrik von Feilitzen. Motiveringen lyder: ”För att han med sitt brinnande intresse och sina gedigna kunskaper om Stockholms byggda miljöer och parker på ett föredömligt sätt medverkat till att hävda stadens natur- och kulturhistoriska värden, såväl i sin roll som ledamot i Rådet till skydd för Stockholms skönhet som i sitt stora och långvariga engagemang i Samfundet S:t Eriks styrelse. Därtill kommer hans nit och djupa efterforskningar i arkiven. Fredrik bidrar outtröttligt till att sprida kunskap om och att argumentera för den goda stadskulturen, de intressanta byggnaderna, den tidstypiska arkitekturen, de unika träden, de historiska lämningarna och stockholmskonsten i många olika sammanhang via anföranden, publicistiska inlägg och genomarbetade yttranden.”

Stockholmiapriset

Stockholmiapriset inrättades av Samfundet S:t Erik 2009 tillsammans med Stockholmia – forskning och förlag. Från och med 2017 är även Stadsarkivet avsändare av Stockholmiapriset. Med Stadsarkivets inträde utdelas numer två priser till bästa master- eller magisteruppsats om stockholmsförhållanden”, dels ”Stockholmiapriset” och dels ”Stockholmiapriset – När historien möter

samtiden”. Uppsatserna ska vara godkända under föregående kalenderår. I juryn för Stockholmiapriset sitter forskningschef på Stockholmia - forskning och förlag Rebecka Lennartsson, stadsarkivarie Lennart Ploom, samfundets ordförande Monica Andersson samt prof emer Sven Lilja. Prissumman är 15 000 kronor för respektive pris.

”Stockholmiapriset 2018” om 15 000 kronor tilldelades Johanna Lindgren för hennes masteruppsats *När våld möttes med kärlek. Kön och nation efter terrorattentatet på Drottninggatan i Stockholm 2017*. Stockholms universitet, Statsvetenskapliga institutionen. Hötterminen 2017.

Motiveringen lyder: ”Johanna Lindgren har med sin ingående analys av TV-rapporteringen kring terrorådet i centrala Stockholm den 7 april 2017 visat hur de första dagarnas chockartade blandning av sorg och rädsla inverkade på nyhetsförmedling och debatter. Med teoretiska utgångspunkter i föreställningar om kön, nation och främlingskap visar hon hur ledande opinionsbildare under detta känsliga skede tvingades gå en svår balansgång mellan kärlek och samlande gemenskap å ena sidan och å andra sidan ett trygghetsskapande, fast och kompromisslöst försvar för demokrati och alla människors existensberättigande. Det spontana kärleksbudskap som spred sig bland allmänhet, mediapersoner och politiker skapade en kollektiv känsla av omsorg och gemenskap med offren för dådet och de yrkesmänniskor som gjorde stora insatser för att mildra och läka. Samtidigt fick det trygghetsskapande momentet ett hårdare inslag av känslomässighet på nationens grund och av ”maskulina styrkemanifestationer” mot hot och våld. I författarens illustrativa formuleringskonst balanserades ”det kärleksfulla vi:et” mot risken för ”hot och utestängning” av de ”andra”.

”Stockholmiapriset 2018 – När historien möter samtiden” om 15 000 kronor tilldelades Kristoffer Agdahl och Amalia Engström för deras masteruppsats *Bredäng in Flux. Reshaping modernist spaces through contemporary planning*. KTH, Skolan för arkitektur och samhällsbyggnad. Vårterminen 2017.

Motiveringen lyder: ”Agdahl och Engström har med sin uppsats om moderna planeringsidéer i dagens Stockholm satt fokus på de ideologiska brytningar som idag präglar diskussionen kring modern stadsplanering kring öppna platser och tomma ytor. Genom en metodologiskt välorganiserad undersökning, där tankegångar hos stadens planerare och politiker möter befintliga planeringsdokument, visar författarna hur det framtida Skärholmen med Bredäng skapas i skärningspunkten mellan traditionell modernism och nyare tankar kring urbanism. Den stadsdel som nu befinner sig i omvandling formas efter idéer om urbana förtätade bebyggelsestrukturer, mångfald och flexibilitet, samt social och ekologisk hållbarhet. Uppsatsen är konsekvent genomförd, välorganiserad och välskriven. Den visar på ett insiktsfullt sätt hur lokal planering och övergripande ideologier kan mötas i en praktisk planeringsprocess. Agdahls och Engströms uppsats är också ett fint exempel på hur Stadsarkivets källmaterial kan användas för att belysa angelägna problem i Stockholms historia”.

Min Stockholmskildring – uppsatstävling för gymnasielever

Uppsatstävlingen för gymnasister ”Min Stockholmskildring” initierades 2013 och priset delades ut första gången 2015. I juryn för Min Stockholmskildring sitter Martin Nyblom, redaktör för Stockholmskällan, Tina Rodhe, museichef vid Medeltidsmuseet, Anders Sjöbrandt, universitetsadjunkt i historiedidaktik och medlem i Historielärarnas förening, prof emer Sven Lilja samt Susanne Ingo, vice ordförande i Samfundet S:t Erik. 2018 deltog 31 elever från åtta gymnasieskolor med uppsatser om Stockholm. Bland dessa valdes tre pristagare ut.

1:a pris om 5 000 kronor tilldelades Emma Edling Müller, Viktor Rydbergs Gymnasium, Jarlplan för uppsatsen *”1520” eller ”Att döda en biskop”*, genom ansvariga läraren Pernilla Löfgren.

Motivering lyder: ”Emma Edling Müller belönas med Samfundet S:t Eriks pris för att hon med ovanlig inlevelse och berättarförmåga har lyckats levandegöra en av de mest dramatiska händelserna i Stockholms historia. Med stor närhet, psykologiskt inträngande och med suggestiv gestaltning får vi följa den unga blivande modern Kristina, när hon med insiktsfull rädsla iakttar den händelsekedja som

för hennes egen make och barnets försörjare från ett ångestfullt dryckeslag i vänners krets till galgen på Stortorget. Det är en berättelse om de utsattas litenhet och maktens storhet, om en maktlös människa i händelsernas malström och om en tänkande bödel som genom åren tvingas höra skriken av sina offer. Emma Edling Müllers välskrivna och väldisponerade novell är ett starkt stycke stockholms historia.”

Ett delat 2:a pris om 2 500 kronor tilldelades Tova Ridderström, Nacka Gymnasium, för uppsatsen *Hundra år i Skarpnäcks Trädgårdsstad* genom ansvariga läraren Markus Åkesson.

Motiveringen lyder: ”Tova Ridderströms historie-essä ”Hundra år i Skarpnäcks Trädgårdsstad” tilldelas priset för dess skickliga sammanvävning av enskilda livsöden med viktiga faser i en liten bit av Stockholms bebyggelsehistoria. Vi får följa flera generationers strävan efter att bygga sig ett hem i förorten Skarpnäck från egnahemstiden på 1920-talet till dagens utbyggda och moderniserade villor. Författaren visar god förmåga att se det lilla i det stora och att ge den enskilda individen en historisk och samhälleliga inramning. Det är en skildring som, med både värme och inlevelse men också med saklig distans, vandrar i människornas spår i några av deras mest avgörande livsval: hur och var man ska bo i olika tider.”

Ett delat 2:a pris om 2 500 kronor tilldelades också Sofie Brandt, Nacka Gymnasium, för uppsatsen *En sista tidsresa från avdelning B46* genom ansvariga läraren Markus Åkesson.

Motiveringen lyder: ”Sofie Brandts novell ”En sista tidsresa från avdelning B46” belönas för sin rörande berättelse om en ung människas minne av ett besök tillsammans med fadern till Skansens historiska stadsmiljö; en fader som just drar sina sista andetag. Det är en berättelse om kärlek mellan två generationer, och om kärlekens innehåll. Berättaren drar sig till minnes de konkreta detaljerna vid Skansenbesöket och faderns lite högtidliga pedagogiska vilja att upplysa sitt barn, och sända vidare lite av hans egen fascination inför det gamla Stockholm. Det berättaren, som hellre ville se björnarna, då inte såg kommer istället som en insikt de sista minuterna på avdelning B46. Dagen på Skansen är minnet av fadern själv; ett minne att hålla fast vid när han är borta.”

År 2018 publicerades utöver de tre vinnande bidragen ytterligare åtta uppsatser på samfundets hemsida.

Höstmötet 2018

Höstmötet ägde rum onsdagen den 21 november i Stora Börssalen, Börshuset i Gamla Stan. Vid mötet informerade ordföranden om Samfundet S:t Eriks nuvarande verksamhet och aktiviteter. Därefter delades priserna ut till vinnarna i uppsatstävlingen för gymnasieelever ”Min Stockholmskildring”. Mötet avslutades med att Henrik Nerlund, sekreterare i Rådet till skydd för Stockholms skönhet, berättade om ”Det underjordiska City”.

Programaktiviteter för medlemmar

Samfundet har under året samarbetat med Stadsmuseet och Medeltidsmuseet avseende föredrag i Medeltidsmuseets hörsal, Birgittarummet, under rubriken Stadsmuseet c/o Medeltidsmuseet. Samfundet har även under 2018 förlagt några föredrag i Nicolaisalen, Storkyrkoförsamlingens föreningslokal på Själagårdsgatan 13 i Gamla stan.

Under 2018 har ett cirka 40 programaktiviteter arrangerats för samfundets medlemmar, varav åtta föredrag, 14 vandringar och 17 besök/visningar. I genomsnitt lyssnade cirka 50–60 personer på föredragen och i visningarna och vandringarna deltog 20–30 personer per tillfälle. Arrangemangen, som har ett begränsat antal platser, är nästan alltid fullteknade. Samfundet håller på att bygga upp en volontärverksamhet kring medlemsprogrammen för att understödja kansliet vid medlemsprogrammen.

Årets programverksamhet inleddes den 17/1 med ett föredrag där Anna Götlind berättade om ”Tillfälliga Stockholmare” utifrån boken med samma titel. Den 22/1 besöktes ”Citykyrkan”, det första av fem besök. På plats berättade Jack Fagerström om byggnaden och historien kring Fenixpalatset.

Visning nummer två ägde rum den 29/1.

Ytterligare tre visningar av "Citykyrkan" ägde rum den 5/2, 12/2 och 19/2. Den 13/2 berättade författaren Gösta Arvidsson om boken "Vi ses på Freden!"

Den 6/3 visade Stefan Raam "Arkitekturhögskolan", ett program som upprepades den 16/3 då med Markus Aerni som ciceron. Den 13/3 och den 21/3 guidade Johan Rittsél, AIX arkitekter, genom "Stockholms Centralstation och dess restauranger".

Den 17/4 genomfördes ett samtal om "Husby bortom kravallerna" i Husby Träff i samarbete med Stockholmia forskning och förlag. Medverkande var Daniela Lazoroska fil dr i antropologi och moderator för kvällen, Janne Flyghed, professor i kriminologi, Magnus Hörnqvist, docent och lektor kriminologi och Paulina de los Reyes, professor i ekonomisk historia.

Den 2/5, 8/5 och 9/5 visade modellmakaren Kent Fernström sin modell av "Ett svunnet City i skala 1:100" som var placerad i AMF:s kontor på Regeringsgatan. Den 22/5 och den 24/5 guidade antikvarie och arkitekten Klas Lundkvist i "Radhusområdet Skönstaholm". Den 29/5 och den 30/5 genomfördes en vandring i "Eriksdalslundens koloniträdgård" med författaren Ingela Bendt som ciceron.

Vårterminens programverksamhet avslutades den 12/6 med en "Litterär ångbåtstur i Mälaren" med Stadsmuseet som arrangör.

Höstens programverksamhet började den 30/8 med en vandring på "Södra Djurgården med Tsunamimonumentet och Rosendals slottspark". Ciceron var landskapsarkitekt Jonas Berglund.

Den 5/9 upprepades vandringen "Södra Djurgården med Tsunamimonumentet och Rosendals slottspark". Den 10/9 återupprepades visningen av "Stockholms Centralstation och dess restauranger". Den 12/9 guidade landskapsarkitekt, prof emer Clas Florgård i terrängen runt "Odde 1 – IBM:s f d huvudkontor i Kista". Den 18/9 och 20/9 genomfördes en stadsvandring i "Gröndal – från kåkstad till tvärbanestad". Guide var antikvarie och arkitekt Klas Lundkvist. Den 26/9 genomfördes en "Trädgårdsvandring i Norra Djurgårdsstaden" med Björn Embrén, trädspecialist vid Trafikkontoret.

Den 3/10 höll Elin Andersson, fil dr i latin ett föredrag om "Gråbrödernas diarium. Ett vittnesbörd från senmedeltidens Stockholm". Den 11/10 ägde en andra "Trädgårdsvandring i Norra Djurgårdsstaden" rum. Den 17/10 höll fil mag och bibliotekarie Lisbeth Håkansson Petré, i ett till brädden fullsatt Birgittarum, föredrag om "Tolfterna – Nätverkande kvinnor i Stockholm vid sekelskiftet 1900". Den 28/10 var det "Skyttsöndag – våra kulturhusskyltar i en stadsvandring på Katarinaberget" med antikvarie och skyltgruppens representant Suzanne Lindhagen,

Den 5/11 guidade Johan Rittsél ytterligare en grupp genom "Stockholms Centralstation och dess restauranger". Den 8/11 öppnades dörrarna till S:t Görans gymnasium och Sven Ahlenius, AIX arkitekter, Mats Åhlander, Svenska Bostäder och Staffan Gezelius, Södergruppen arkitekter berättade om om- och tillbyggnaden av kv Vallgossen från skola till studentbostäder. Den 14/11 berättade Héléne Ohlsson, fil dr i teatervetenskap, om 1800-talsdivan Ellen Hartman med rubriken "Gudomlig, ingenting mindre än gudomlig". Den 28/11 höll arkitekt Susanne Ingo ett seminarium om bakgrunden till och slutsatsen av den kritiska analys av tre stadsbyggnadsärenden som sammanfattas i rapporten "*Hur kunde det bli så här?*".

Under dagarna 6/12 och 7/12 höll samfundet extra öppet för bokrea.

Årets programverksamhet avslutades den 12/12 med en vandring i "Slakthusområdet" med bebyggelseantikvarierna Sebastian Ulvgård och Per Olgarsson från Stadsmuseet som ciceroner.

Andra aktiviteter som samfundet deltagit i och som varit öppna för både samfundets medlemmar och allmänheten. Den 21/4 medverkade samfundet i "Kulturnatt Stockholm" och hade öppet hus mellan 18-24. På kvällens program stod fyra guidade visningar av kv Cepheus innergård, filmvisning av *Alla små holmar ära* och bokrea. Representanter från styrelsen fanns på plats.

Söndagen den 19/8 medverkade samfundet i "Bokbord Stockholm – världens längsta bokbord" med placering på Drottninggatan tillsammans med Stockholmia forskning- och förlag.

Stadsmuseets och Medeltidsmuseets program har under året varit tillgängliga för samfundets medlemmar.

Under året har Lisa Härmark och Lotta von Liewen Wistrand arrangerat programverksamheten.

Seminarier, symposier och konferenser med Samfundet S:t Erik som huvud- eller medarrangör

Sedan 2011 har samfundet utvecklat arbetet med seminarieverksamheten och som huvudarrangör genomförs seminarier och symposier om stadsbyggnads- och stadsmiljöfrågor där medlemmar, forskare, praktiker och ideellt engagerade ges en möjlighet att delta aktivt.

Under valåret 2018 arrangerade Samfundet S:t Erik som huvudarrangör valdebatten *Vilken stad vill du ha?*. En debatt om stadsbyggnads- och stadsmiljöfrågor tillsammans med Svenska byggnadsvårdsföreningen, Naturskyddsföreningen Stockholms län och Naturskyddsföreningen i Stockholm. Valdebatten ägde rum den 4 september i Kungsträdgården på stora scenen. Valdebatten drog cirka 200 åhörare. Moderator var journalisten och krönikören Elisabet Andersson, SvD. I valdebattspanelen fanns företrädare från de partier som sitter i stadsbyggnadsnämnden: Karin Ernlund (C), Maria Hannäs (V), Joakim Larsson (M), Björn Ljung (L), Cecilia Obermüller (MP), Erik Slottner (KD) och Jan Valeskog (S). Valdebatten livesändes på facebook och dokumenterades och finns tillgänglig på YouTube. Valdebatten föregicks av ett uppträdande av elever från Kulturskolan Stockholm. Under valdebattsdagen fanns de tre arrangörerna tillsammans i ett informationstält. Några av de medverkande politikernas partier fanns närvarande med partiinformation under dagen.

Samfundet S:t Erik har liksom tidigare år varit engagerat i opinionen med flera skrivelser mot byggandet av Nobel Center på Blasieholmen. Fredrik von Feilitzen medverkade som talare i symposiet "Rädda Blasieholmens kulturarv" den 3 februari i Musikaliska Akademien. Arrangör var stadsmiljöföreningen Blasieholmens vänner. Per Björkman och Fredrik von Feilitzen deltog den 11 april som Samfundets representanter vid Mark- och miljödomstolens syn på Blasieholmen och vid domstolens sammanträde. von Feilitzen talade också vid demonstrationen mot Nobel Center på Nybroplan den 29/8 samt vid segermanifestationen på samma plats den 1 november, med anledning av att den nya politiska majoriteten i Stadshuset efter kommunalvalet beslutade återkalla Stadens överklagande till Mark- och miljödomstolen.

År 2016 bildades arbetsgruppen "Utvärderingen av partiernas ställningstagande i stadsbyggnadsfrågor" initierad av Peter Elmlund, Urban City Research med Monica Andersson, Susanne Ingo och Laila Reppen som representanter för samfundet. I gruppen har även Stephan Fickler och Kristina Berglund från Svenska byggnadsvårdsföreningen medverkat. Andreas Perner, anlätades 2016 för att genomföra ett utredningsarbete i projektet. Det under 2017 färdigställda grundmaterialet *Från dröm till sten. De politiska partiernas agerande i planprocessen* har under 2018 av Ingo och Berglund sammanfattats till rapporten *Hur kunde det gå så här? – En kritisk analys av beslutsprocessen i tre aktuella stadsbyggnadsprojekt i Stockholm: Astoria, Gallerian och Liljeholmskajen*. Rapporten trycktes i en upplaga av 800 exemplar och förelåg i juni månad. Rapporten skickades till alla ledamöter i Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen, ledamöter i Stadsbyggnadsnämnden, Exploateringsnämnden, Fastighetsnämnden, till de politiska kanslierna i Stockholms stadshus samt till tidningar och tidsskrifter och andra intressenter, inklusive relevanta statliga departement, myndigheter och utredningskommittéer.

Resultaten av rapporten har under året presenterats i olika sammanhang. Susanne Ingo medverkade i seminariet "Att styra staden. Vilka aktörer, drivkrafter, processer?" i ABF-huset den 4/2. Arrangör var Bebyggelsehistoriska föreningen vid Stockholms universitet. Kristina Berglund redovisade studien vid ett seminarium arrangerat av Boverket under Almedalsveckan. Den 4/10 presenterade Susanne Ingo rapporten vid ett lunchseminarium för Swecos medarbetare och den 11/10 för Café Blomgruppen. Den 26/10 redovisades den av Kristina Berglund i ett seminarium arrangerat av Hembygdsförbundet under rubriken "Hur kan den demokratiska processen förbättras". Kristina Berglund har också redovisat studien vid ett medlemmöte inom Svenska byggnadsvårdsföreningen.

Rapporten låg också till grund för valdebatten i Kungsträdgården den 4/9.

SvD uppmärksammade studien på ett positivt sätt på sin ledarsida den 15/10. Studien har också uppmärksammats i flera facktidsningar inklusive tidskriften Arkitektur nr 4/2018, Byggnadsvärlden nr 07/2018 och i Svenska byggnadsvårdsföreningens tidsskrift Byggnadskultur nr 2/2018.

Samfundet S:t Erik medverkar i Nätverket Stockholms Framtid. Monica Andersson, Susanne Ingo och Laila Reppen deltar i nätverkets träffar som representanter. Nätverket har haft två möten under året.

Yttranden m.m.

Samfundet har under året skickat 33 yttranden och öppna brev. Dessa skickas till berörda politiker, tjänstemän och valda delar av media samt till personer på samfundets sändlista. Yttrandena publiceras också på samfundets hemsida.

- Överklagande av Stockholms stadsbyggnadsnämnds beslut 2017-12-14 att bevilja bygglov för ändringar av fasaden på fastigheten Blasieholmen 54, Grand Hotel, Dnr 2017-10555 (protokoll justerat 2017-12-21 och anslaget 2017-12-22). Insänt 2018-01-10.
- Förslag till detaljplan för fastigheten Skeppsholmsviken 6 m.fl., Gröna Lund, i stadsdelen Djurgården, S-Dp 2016-06685. Insänt 2018-01-26.
- Remissvar över förslag till ändring i plan- och bygglagen (2010:900) ang. Verkställbarhet av beslut om bygglov, rivningslov och marklov, Dnr N2017/06955/PBB. Insänt 2018-02-02.
- Öppet brev till Kommunstyrelsen med begäran om att skona stranden vid Pålsundet och träden från nedhuggning Dnr 124-1097/2017. Insänt 2018-02-06.
- Överklagande av Stockholms länsstyrelses beslut att avvisa Samfundet S:t Eriks överklagande av bygglovsbeslut för fasadändring av Grand Hotel, fastigheten Blasieholmen 54, genom att inte tillerkänna samfundet klagorätt. Beteckning 403-1465-2018. Insänt 2018-02-14.
- Mål nr. P 1535-17, Svenska byggnadsvårdsföreningen m fl. /Stockholms kommun angående detaljplan för del av fastigheten Norrmalm 3:43 m. fl., Nobel Center. Insänt 2018-02-15.
- Öppet brev till stadsbyggnadsnämndens ledamöter. Behåll Astoriahusets huvudfasad mot Sofie Almquists plats (kv Riddaren) Insänt 2018-02-27.
- Kv. Odde 1 m.fl. i stadsdelen Kista, förslag till detaljplan, S-Dp 2015-09817. Insänt 2018-03-20.
- Malongenparken, del av Södermalm 8:1, samråd om förslag till detaljplan, S-Dp 2016-04114. Insänt 2018-03-27.
- Angående Vectura fastigheters yttrande över Samfundet S:t Eriks överklagande av bygglov för fasadändring av Grand Hotel, Mål nr P 1139-18. Insänt 2018-04-03.
- Fredhällsparken, Fredhäll 1:4, utställning av förslag till detaljplan, S-Dp 2016-05341. Insänt 2018-04-03.
- Ansökan om byggnadsminnesförklaring av Fredhällsparken. Insänt 2018-04-04.
- Överklagande av Mark- och miljödomstolens, Nacka tingsrätt, beslut 2018-03-28 att avslå Samfundet S:t Eriks överklagande av Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2018-01-19 i ärende 403-1465-2018. Mål nr P 1139-18. Insänt 2018-04-17.
- Södermalm 2:8 vid Lundagatan, förslag till detaljplan, S-Dp 2016-14774. Insänt 2018-04-23.
- Centrala Telefonplan, del av fastigheten Västberga 1:1 m.fl., i stadsdelarna Midsommarkransen och Västberga, förslag till detaljplan, dp 2013-05016. Insänt 2018-04-27.
- Överklagande av förslag till detaljplan för fastigheterna Brädstapeln 13 och 16 ("Trygg Hansahuset") på Kungsholmen, S-Dp 2009-04274. Insänt 2018-05-17.
- Kv. Snäckan 8, Norrmalm, förslag till detaljplan, S-Dp 2012-16699. Insänt 2018-05-22.
- Angående utställningsförslag för Sättra 2:1 m.fl. (Mälaräng) i stadsdelarna Bredäng, Mälarhöjden och Fruängen, S-Dp 2016-15389. Insänt 2018-05-23.
- Lövholmen 12, Liljeholmen, förslag till detaljplan, S-Dp 2017-13571. Insänt 2018-05-25.

- Båtsmannen Större 19, Södermalm, förslag till detaljplan, S-Dp 2016-20193. Insänt 2018-06-13.
- Samfundet S:t Eriks rätt att överklaga förslag till detaljplan avseende Brädstaplén 13 och 16, Kungsholmen, Mål nr P 3405-18. Insänt 2018-06-19.
- Föreslaget cykelstråk längs Sockenvägen genom Gamla Enskede, Dnr T2015-01188. Insänt 2018-08-20.
- Snäckan 8, Norrmalm, överklagande av antagande detaljplan, S-Dp 2012-16699. Insänt 2018-08-29.
- Hästen 21, utställning av förslag till detaljplan, S-Dp 2015-14011. Insänt 2018-08-29.
- Sju Sekel 1 i stadsdelen Norrmalm, samråd om förslag till detaljplan, S-Dp 2016-00310. Insänt 2018-09-27.
- Remissvar Boverkets rapport 2018:17, Lovbefriade åtgärder, utvändiga ändringar och anmälan – analys och förslag, Dnr N2018/02780/SPN. Insänt 2018-10-01.
- Svar på betänkandet *En utvecklad översiktsplanering. Del 1: Att underlätta efterföljande planering*, (SOU 2018:46), Dnr N2018/03415/SPN. Insänt 2018-10-24.
- Detaljplan för fastigheten Shanghai 1 m. fl., Energihamnen, Ladugårdsgärdet, Dnr 2016-10198. Insänt 2018-10-30.
- Överklagande av Mark- och miljödomstolens, Nacka tingsrätt, beslut i Mål nr P 3405-18, avseende Brädstaplén 13 och 16, Stockholms kommun, fråga om klagorätt. Insänt 2018-11-07.
- Samfundet S:t Eriks berättigande att överklaga detaljplanen Snäckan 8, Norrmalm, Mål nr P 6421-18. Insänt 2018-11-13.
- Skeppsholmsviken 6 m. fl, Gröna Lund, yttrande beträffande utställning av förslag till detaljplan, S-Dp 2016-06685. Insänt 2018-12-11.
- Överklagande av Mark- och miljödomstolens, Nacka tingsrätt, beslut i Mål nr P 6421-18 avseende klagorätt för överklagande av detaljplan för Snäckan 8, Norrmalm. Insänt 2018-12-19.
- Hästen 21, Norrmalm, överklagande av antagande detaljplan, S-Dp 2015-14011. Insänt 2018-12-28.

Samfundet S:t Eriks Årsbok 2018

Samfundet S:t Eriks årsbok 2018 *Stockholm City. Stadskultur, demokrati och spekulation* utkom på Historiska Media den 6 november i en upplaga av 2 100 exemplar. Årsboksredaktör var Ann Pålsson, Redaktörspoolen, grafisk formgivare Elsa Wohlfahrt och bildredaktör Susanna Mälarstedt. Redaktionen har bestått av Monica Andersson, Victor Edman, Susanne Ingo och Laila Reppen. Per Olgarsson, Stadsmuseet i Stockholm, anslöts till redaktionen som sakkunnig.

60 exemplar av den aktuella årsboken har liksom tidigare år skänkts till Stadsmuseet i Stockholm, för dem att använda i sitt bokbytarprogram.

Kulturhusskyltar

Skyltgruppen består av Suzanne Lindhagen, sammankallande, konstvetaren och författaren Ann Katrin Pihl Atmer samt arkitekturhistorikerna Bengt O H Johansson och arkitekt Johan Örn. Till skyltverksamheten har ett 30-tal skyltfaddrar varit knuten, vilka ser till skyltarna och rapporterar in skyltarnas kondition och status.

Under året avled f d stadsarkitekten Bengt Lindblad; den siste kvarvarande av de tre (de andra två var Björn Hallerdt och Hans Håkansson) som initierade samfundets kulturhusskyltar 1993 i den form och funktion de har idag.

Under året har 10 skyltar har satts upp; F d Generalitetshuset / Krigshögskolan, Östermalmsgatan 87 (Uppfinnaren 2), f d Högre Lärarinneseminarier, Kommendörsgatan 31 (Brandvakten 7), ABF-huset, Sveavägen (Sankta Anna 6), DN-skrapan, Rålambsvägen 17 (Trängkåren 7), F d SvD-huset (SWECO), Gjörwellsgatan 22 (Trängkåren 6), f d Navigationsskolan, Stigbergsgatan 30 (Stammen 9), Hässelby familjehotell, Ormängsgatan 43-71 (kv Ormängen), Kvarteret Drivbänken, Engelska

radhusen, Alviksvägen 36-54, Västerled, Radhusallén och Äppelvikstorget (kv Drivbänken), Kvinnornas hus, Kungsklippan 11/Parmätargränd 15 (kv Smaragden 20) och Stockholms moské, Kapellgränd 10 (Björns trädgård 9).

Två reviderade skyltar har satts upp på Stockholms stadion (Lidingövägen) och på Skansbron (södra sidan).

Genom samarbetet med Stockholmkällan finns information om samfundets blå kulturhusskyltar även publicerade på Stockholmskällan och uppdateras kontinuerligt med karta, text och bild. Skyltarna finns också på samfundets hemsida.

Media

I följande urval av tidningsartiklar, tidningsnotiser, nättidningar samt bloggar och webbsidor har samfundet omnämnts eller varit medverkande i:

- Därför gör vi det fint i de ”fina” stadsdelarna. SvD Kultur. Elisabet Andersson. 2018-01-24
- Nu avgörs småbåtshamnens framtid. Stockholm Direkt. Elina Lundberg. 2018-02-15
- Låt fasaden återuppstå. Fredrik von Feilitzen. DN Diverse. 2018-03-22
- Då väntas domen för Nobel Center. Stockholm Direkt. Karin Winter. 2018-03-23
- Domstol granskade Nobel Center-tomten. Stockholm Direkt. Andreas Jennische/Karin Winter. 2018-04-19
- Samfundet hoppas stoppa fotbollsplan i park. Stockholm Direkt. Johann Bernövall. 2018-04-24
- Nobel Center ett värre hot än alla akademibråk. Fredrik von Feilitzen. SvD Debatt. 2018-05-16
- Heta känslor inför avgörande om Nobelhus. SvD av TT. 2018-05-21
- Domstol upphäver planen för Nobel Center. Stockholm Direkt. Andreas Jennische. 2018-05-21
- Nobel Center. Mark- och miljödomstolen säger nej till bygget av Nobel Center på Blasieholmen Andreas Jennische/Per Brandt . Stockholm Direkt. 2018-05-22
- Fråga Eva-Karin: Kvartersnamnen låter som ljuvlig musik. DN STHLM. Eva-Karin Gyllenberg. 2018-05-16
- Bergvägg leder till bakgårdselände. Kristina Berglund och Susanne Ingo. Arkitektur 4/18
- Rivningen av Astoriahuset. Kristina Berglund och Susanne Ingo. Byggnadskultur nr 2/2018
- Grannar vill stoppa nya Trygg Hansa-huset. Stockholm Direkt. Per Brandt. 2018-06-04
- Stadsbyggnadscynism. Arkitektur 6/18. Annika Kvint.
- Kvalitetskrav försummas i stadsutvecklingen. Kristina Berglund och Susanne Ingo. Byggvärlden 201807
- Fråga Eva-Karin: Vart tog modellen på Lejonungen vägen? DN Stockholm, Eva-Karin Gyllenberg. 2018-08-07
- Stadsbyggnad kan få väljare att byta parti. SvD. Jan Majlard. 2018-08-28
- IKVÄLL: Två tunga debatter inför valet. Stockholm Direkt. Andreas Jennische. 2018-09-04
- Låt oss slippa fler dåliga byggprojekt nu. SvD Ledare. Per Gudmundson. 2018-10-15
- Stor rivning i centrala Stockholm överklagas. Stockholm Direkt. Per Brandt. 2018-10-23
- Äntligen får kritik från medborgare genomslag, av Kristina Berglund. SvD Debatt, 2018-11-04
- Populärt kulturhus för hemlösa har stängt. Stockholm Direkt. Elin Jonsson. 2018-11-06
- Elever prisas för sina Stockholmskildringar. www.nacka.se 2018-11-28
- Stort grattis till Emma Edling Müller www.facebook.com/VRJarlaplan 2018-11-29
- Tio baktips med Stockholm i fokus: Stockholm City – Stadskultur, demokrati och spekulat, Samfundet S:t Eriks årsbok 2018. DN. Eva-Karin Gyllenberg. 2018-12-19

Samarbetspartners

Samfundet S:t Erik har sedan 2009 en samverkansöverenskommelse med Strindbergsmuseet, Strindbergs Intima Teater samt K. A. Almgrens Sidenväveri. Överenskommelsen innebär att dessa kan annonsera sina aktiviteter i samfundets informationsblad eller i bilaga vid utskick av e-Nyhetsbrev till samfundets medlemmar. Samfundets medlemmar erbjuds i sin tur fler medlemsförmåner såsom rabatter på entréer och inköp i museibutikerna samt på föredrag och föreställningar i samarbetspartnerns regi.

Informationsblad och e-Nyhetsbrev

Informationsbladet, med kalendarium och övrig medlemsinformation, har utkommit med fyra nummer under 2018. Sju e-Nyhetsbrev, med medlemsinformation och allmän information, har skickats ut under året. Därutöver har information om seminarier och program samt pressmeddelanden skickat ut enligt sändlistan per e-post.

Informationsfolder

Samfundets informationsfolder, som finns på både svenska och engelska, har under året delats ut vid arrangemang i samfundets regi och funnits på kansliet. Foldern har även funnits i Medeltidsmuseets butik. En uppdaterad folder, på både svenska och engelska, utkommer under våren 2019.

Bildspel

Bildspelet som rullat i samfundets skyltfönster mot Köpmangatan har fått en ny layout, förnyats och fyllts på med ytterligare rubriker och bilder från samfundets verksamhet och historia.

Hemsida och sociala media

Samfundet har under året arbetat med att uppdatera och underhålla hemsidan.

Under året har samfundets närvaro på sociala media uppmärksammats mer och en intresserad allmänhet följer samfundets verksamhet, särskilt vad gäller stadsbyggnadsfrågor.

Samfundet har sedan 2013 en facebook-sida, [facebook.com/samfundetsterik](https://www.facebook.com/samfundetsterik). Under 2018 har följarna ökat till 632 (2017: 467). Antalet fortsätter att stiga även efter årsskiftet. Det inlägg som nådde flest personer och fick mest reaktioner, kommentarer och delningar var inlägget om rapporten *Hur kunde det bli så här?*.

Sedan augusti 2014 har samfundet även ett twitterkonto, @SamfundetStErik, som har 285 (2017: 252) följare.

Samfundet finns också på Instagram sedan 2015, samfundetsterik, med 161 (2017:133) följare.

Samfundets arkiv

Under 2017 påbörjades, med hjälp av Stadsarkivet, ett arbete med att sortera, gallra och arkivera Samfundet S:t Eriks handlingar efter de arkiveringsprinciper som gäller i Stadsarkivet. I september 2018 överfördes 15 flyttkartonger arkivmaterial till Stadsarkivets lager i Frihamnen för placering i Liljeholmen när Stadsarkivets nya arkiv där är färdigställt. När Samfundet S:t Eriks arkiv flyttas till slutförvaringen i Liljeholmen kommer det att skänkas till Stadsarkivet. Från och med 2018 kommer samfundets framtida arkivhandlingar att successivt överlämnas till Stadsarkivet.

GDPR

Under året har samfundet arbetat med att säkerställa att samfundets hantering av personuppgifter följer reglerna i den nya dataskyddsförordningen (GDPR).

Styrelse, revisorer och valberedning

Ledamöter:	fil dr Monica Andersson, ordförande	2019
	advokat Per Björkman	2020
	civ ek Folke Dellström, skattmästare	2019
	bebyggelseantikvarie Sebastian Ulvsgård	2020
	arkitekt Susanne Ingo, vice ordförande	2019
	verkställande direktör Jan Larsén	2019
	arkitekt Laila Reppen, sekreterare	2020

Suppleanter:	landskapsarkitekt Jonas Berglund, klubbmästare	2019
	arkitekt Victor Edman	2020
	byggnadsantikvarie Suzanne Lindhagen	2019
	vakant	

Adjungerade funktionärer:	kansliansvarig Lisa Härmark
	fil mag Lotta von Liewen Wistrand
	stadsantikvarie Ann-Charlotte Backlund

Revisorer valda t o m årsmötet 2019:

Ordinarie:	auktoriserade revisorn Pernilla Varverud
	konstvetare Hedvig Schönback

Suppleanter:	auktoriserade revisorn Stefan Hultstrand
	byggnadsantikvarie Stephan Fickler

Valberedning vald t o m årsmötet 2019:

byggnadsantikvarie Kersti Lilja, ordförande
arkeolog och byggnadsantikvarie Lisa Johansson Sarban
arkitekt Ulf Agnér

Styrelsen har haft 11 protokollförda styrelsemöten, nämligen den 6/2, 13/3, 10/4 (2 st varav ett konstituerande), 15/5, 12/6, 28/8, 25/9, 23/10, 21/11 samt den 18/12.

Kansli

Under året har Lisa Härmark och Lotta von Liewen Wistrand (fr o m 6 mars) arbetat på samfundets kansli på Köpmangatan 5 i Gamla Stan med administration, redovisning, arrangemang, visningar samt övriga föreningsangelägenheter. Kansliet har varit bemannat alla vardagar.

Samfundets representation och kontakter

Samfundets representant i Rådet till skydd för Stockholms skönhet har varit Fredrik von Feilitzen.

Samfundets representanter i AB Stadsholmens styrelse har varit Folke Dellström (ordinarie) och Monica Andersson (suppleant). Fredrik von Feilitzen och Marianne Råberg har representerat samfundet i AB Stadsholmens kulturhusråd. Monica Andersson, Fredrik von Feilitzen och Bengt O H

Johansson har representerat samfundet i AB Stadsholmens kulturhusprisjury. Per Björkman har valts till föreningsrevisor i Förbundet För Ekoparken.

Samfundet S:t Erik är ständigt medlem i Svenska byggnadsvårdsföreningen, Sveriges Hembygdsförbund och Vaxholms Fästnings Musei Vänner. Samfundet har under 2018 vidare varit medlem i Gamla Stan Sällskapet, Skärgårdens Trafikantförening, Stockholms sjögård, Svenska Historiska Föreningen, Haga Brunnsvikens vänner, Förbundet För Ekoparken och associerad medlem i Europa Nostra Sverige.

Samfundet inhämtar aktuell kunskap genom kontakter med företrädare för utbildning, forskning, museer, föreningar och andra organisationer. Kontakter med ledande stockholmspolitiker är också en viktig del av samfundets verksamhet.

Medlemmar och medlemsavgifter

Medlemsavgiften för 2018 utgjorde enligt årsmötets beslut 250 kronor för årligen betalande medlemmar och 100 kronor för familjemedlemmar. Avgiften för ständigt medlemskap är 5 000 kronor och gäller endast för fysiska personer.

Det totala antalet medlemmar uppgick vid årets slut till 1 893 st (2017: 1 925). Antalet årligen betalande medlemmar uppgick till 1 535 st (2017: 1 562), varav 292 st (2017: 300) familjemedlemmar. Antalet fria medlemmar uppgick till 38 st (2017: 32). Antalet ständiga medlemmar uppgick till 316 st (2017: 328). Under året har fem nya ständiga medlemmar tillkommit. Samfundet har 4 st (2017: 3) hedersledamöter.

Fonder och erhållna gåvor

Utdelningen för 2018 från Johan Unmans fond på 239 448 kronor (2017: 214 689) har, liksom tidigare år, använts för årsboken.

Elsa Svenséns Minnesfond, vars avkastning skall användas till ”stipendium för främjande av forskning om staden Stockholm och dess kulturhistoria”, uppgick vid verksamhetsårets slut till 42 029 kronor (2017: 41 562).

Elsa Svenséns Minnesfond, stipendiemedel uppgick vid verksamhetsårets slut till 18 671 kronor (2017: 16 804). Inga stipendiemedel har lämnats under verksamhetsåret.

Den gåva som samfundet erhöll 1992 från fru Signe Wirgin på 5 399 316 kronor, ingår i samfundets egna kapital och används för samfundets syften.

Den gåva om 39 800 kronor som samfundet erhöll i anslutning till fru Greta Wästbergs bortgång 2006, ingår i samfundets egna kapital och används för samfundets syften.

I mars 2016 mottog samfundet tacksamt en testamentsgåva om 2 000 000 kronor efter den sedan lång tid tillbaka ständige medlemmen i Samfundet S:t Erik, Ernst Hirsch. Gåvan redovisas i samfundets räkenskaper under rubriken Ernst Hirschs fond, som en del av ändamålsbestämda medel i samfundets fria egna kapital. Fondens ändamål är att medlen skall ”användas för forskning, till priser och stipendier inom Samfundet S:t Eriks verksamhetsområde med tonvikt på kulturhusskyltar och för inköp av värdefull konst med Stockholmsmotiv”. Under året har medel ur fonden om 50 000 kronor tilldelats Carlson Bokförlag som produktionsbidrag till boken *Bromma upp och ner, då och nu*.

Stiftelser

Samfundet S:t Erik förvaltar två stiftelser, som främjar samfundets ändamål. Huvudmän för stiftelserna är styrelseledamöterna i samfundet. Stiftelsernas sammanlagda egna kapital uppgår till 4 149 329 kronor (2017: 4 093 965).

Axel Hirschs fond förvaltas i stiftelseform under namnet Stiftelsen Axel Hirschs fond. Stiftelsens ändamål är att ”främja utbildning och vetenskaplig forskning om staden Stockholm, dess historia, topografi samt kultur- och naturminnesmärken”. Stiftelsens årsredovisning avges samtidigt med samfundets.

Ur Stiftelsen Axel Hirschs fond tilldelades Ann-Marie Hansson och Uaininn O'Meadhra ett anslag om 40 000 kronor, som bidrag till tryckning av boken *Växternas Stockholm: fossila växtrester och skriftliga källor berättar*.

Samfundet erhöll den 21 augusti 2001 en donation till ett värde av 852 530 kronor från Margot Höjering. Donationen förvaltas i stiftelseform under namnet Stiftelsen Höjering's Bokförlag för Stockholmliana. Stiftelsens ändamål är att utdela stipendier till forskare, "som har för avsikt att såväl bedriva forskning kring Stockholm och dess historia, som att publicera uppnådda resultat i bokform".

År 2013 mottog stiftelsen tacksamt en testamentsgåva om 1 000 000 kronor efter Margot Höjering "att användas för stiftelsens ändamål". Stiftelsens årsredovisning avges samtidigt med samfundets.

Ur Stiftelsen Höjering's Bokförlag för Stockholmliana har enligt stiftelsens ändamål ett stipendium om 40 000 kronor tilldelats Redaktionskommittén genom Carl Hansson som produktionsbidrag till boken *A-huset – Arkitekturskolan på Östermalm*

Samfundet S:t Erik
Styrelsen

Bilaga 1 Priser och beviljade anslag

Fredrik von Feilitzen	Belöningsplakett och pris 2018	50 000
Amalia Engström/ Kristofer Agdahl KTH	Stockholmiapriset 2018 - samfundets del, för uppsatsen <i>Bredäng in flux - Reshaping modernist spaces through contemporary planning</i>	5 000
Johanna Lindgren Stockholms Universitet	Stockholmiapriset 2018 - samfundets del, för uppsatsen <i>När våldet möttes med kärlek - Kön och nation efter terrorattentatet på Drottninggatan i Stockholm 2017</i>	5 000
Emma Edling Müller VRG Jarlaplan	Min Stockholmsskildring 2018, första pris <i>"1560" eller "Att döda en biskop"</i>	5 000
Sofie Brandt Nacka Gymnasium	Min Stockholmsskildring 2018, delat andra pris <i>En sista tidsresa från avdelning B46</i>	2 500
Tova Ridderström Nacka Gymnasium	Min Stockholmsskildring 2018, delat andra pris <i>Hundra år i Skarpnäcks trädgårdsstad</i>	2 500
Blasieholmens Vänner	Bidrag till genomförande av symposiet <i>Rädda Blasieholmens kulturarv - Flytta Nobelbygget</i>	20 000

Färgfabriken	Produktionsbidrag till dokumentations- och filmprojekt om <i>Lövholmen - historier och framtider</i>	40 000
Mats Eriksson Dunér	Tryckbidrag till boken <i>Gamla Bro i Stockholm 1969 - 1972</i>	30 000
Mia Skott Uppsala Universitet	Tryckbidrag till doktorsavhandlingen <i>Tapetmakerskorna i 1700-talets Stockholm</i>	40 000
Martin Ericsson/Andrés Brink Pinto Lunds Universitet	Utgivningsbidrag till boken <i>Ungdomsupplopp och ungdomspolitik i Stockholm 1948 - 1987</i>	40 000
Astrid Hasselrot Stockholmia forskning och förlag	Tryckbidrag till boken <i>Medborgarhuset i Stockholm - ett hus för människovärdet</i>	30 000
Martin Dyfverman	Tryckbidrag till boken <i>Bildhuggaren Carl Johan Dyfverman</i>	30 000
Eva Redvall	Tryckbidrag till boken <i>En etta på Nybroplan - en bok om livet i Dramatens artistloger</i>	30 000
Anslag ur Ernst Hirschs fond		
Carlsson Bokförlag	Produktionsbidrag till boken <i>Bromma - upp och ner, då och nu</i>	<u>50 000</u>
Summa beviljade anslag 2018		380 000